

Winters transformeert culturele markthal Nieuw Veste

‘Een feest om een jaar met elkaar te verbouwen’

“Na 25 jaar is een gebouw maatschappelijk op”, vertelde architect Herman Hertzberger mij ooit eens. Hij had gelijk,’ aldus Gertjan Endedijk, directeur van Stichting De Nieuwe Veste en opdrachtgever voor de grootschalige transformatie van de culturele markthal in hartje Breda. Winters voerde de design & buildopdracht in 2019 uit.

Meer logica en moderniseren

Endedijk: ‘We zijn in 2012 als een van de laatste culturele instellingen in de gemeente Breda verzelfstandigd. Samen met het centrum voor de kunsten is de bibliotheek toen in een stichting opgegaan als één organisatie. Bij die nieuwe identiteit hoort ook een nieuwe huisvesting. We merkten dat we steeds meer last van dit gebouw kregen. Er waren twee entrees, mensen snapten soms echt niet waar ze nu waren. We wilden er dus

meer logica in aanbrengen. Tegelijkertijd wilden we meer ruimte creëren en alles moderniseren.’

“De aanbesteding is mislukt”

Op basis van de plannen van Architectenbureau Herman Hertzberger gaat Nieuwe Veste aanbesteden. ‘We begonnen met vijf aannemers maar uiteindelijk bleef er slechts één over: Winters. En toen bleek het budget niet te passen. Ik heb Winters gebeld en gezegd:

“De aanbesteding is mislukt”. En toen gebeurde er iets bijzonders. Winters wilde toch verder praten. Ze hebben een lijst van zestig optimalisaties gemaakt in drie categorieën. Al die punten hebben we doorgelopen, met iedereen erbij.’

Vertrouwen

Endedijk: ‘Met dat pakket maatregelen hebben we alles gerealiseerd, met iets meer budget. Ik hoorde van collega’s in het land dat ze niet met hun bouw waren begonnen of halverwege stil waren gelegd... “Hoe doe je dat?”, vroegen ze me. Dan kom je toch op vertrouwen: dat is de basis geweest voor de verdere samenwerking. Ik durf de stelling wel aan dat als je in het werk elkaar niet goed kunt vinden je dit soort projecten niet kunt realiseren. De drive om er iets goeds van te maken, zie je bij alle mensen van Winters: dan is het een feest om een jaar met elkaar te verbouwen.’

Oorsprong in volle glorie terug

De transformatie is niet alleen in letterlijke zin gigantisch, ook in overdrachtelijke zin. Endedijk: ‘De verbinding en logica ontbraken in de vorige inrichting van het pand. Die hebben we er nu heel duidelijk in gekregen. Hulde voor de architect! En het is veel ruimtelijker: de opzet van het

oorspronkelijke gebouw, waarbij het dak gedragen wordt door aluminium sprietten, is in volle glorie teruggekomen. Het gebouw lijkt twee keer zo groot. Het heeft ook iets onoverzichtelijks en verrassends: je kunt niet in een keer zien wat er allemaal gebeurt, dat is ook de bedoeling. En wat de ontwerper goed heeft doorgedacht is dat niet het interieur de toon zet, maar onze boeken en de mensen. Die geven letterlijk kleur.’

Logistiek en achterkant op orde

Hoe Endedijk op het proces terugkijkt ten slotte. ‘Van tevoren vond ik het heel spannend, maar achteraf, en dat is heel bijzonder, zijn we op twee weken na binnen de planning en binnen budget gebleven. Dat is niet vanzelf gegaan. De partijen hadden hun eigen domein, er werd af en toe heel scherp gediscussieerd, maar wel met respect en hetzelfde doel: Nieuwe Veste. Dat ging heel goed. En naast de architect en ontwerper heeft Winters hier een belangrijke rol ingespeeld. Toen de architect kwam kijken, zei hij meteen “goede aannemer”. “Hoe zie je dat?”, vroeg ik. “Ik zie aan de bouwplaats dat hij zijn logistiek en zijn achterkant op orde heeft.” En dat klopte precies. Er liepen hier tal van onderaannemers rond, maar eigenlijk hebben we daar helemaal geen last van gehad. We zijn op drie weken na open gebleven.’

